

Best. Stavang
o. v. 39/42.

A 3252

Mappe 32
Eksp. 13/1
Arg.
o. v. 1942
Jr.

FRONTEN.

Torsdag, den 15. januar 1942.

Østfronten.

Nord. Russiske tropper har inntatt et høydedrag som behersker Petsamo-fjorden. De finske stillinger på Fisker-halvøya angripes. Det meldes at også norske patrioter i Kirkenes hjelper til det de kan. De har brutt et par bruer sør for byen. Tidligere har finnene meldt at russerne har lidd store tap mellom Ladoga og Onega. Nå innrømmer de at den russiske offensiv sammesteds er meget kraftig. Også ellers holder russerne et sterkt press mot finnene. Finsk radio forteller at en tyfus-epidemi har tatt til i Uleåborg. Den er antakelig kommet med tyske soldater fra Estland.

Leningrad har, som vi vet, aldri vært helt omringet av fienden. Men om ringen aldri ble helt sluttet, så har den likevel i høy grad sjenert byens forbindelser med omverdenen, og særlig med Moskva. Den eneste åpning som fantes i ringen, var mot øst, og transportene måtte foregå over Ladoga. Det første som ble gjort for å gjøre åpningen større, var gjenerobringen av Tickvin og Volkov. De russiske styrker har nå trengt videre fram, og truer den tyske garnison i Schlüsselburg ved syd-enden av Ladoga. De viktigste andre operasjoner i nærheten av Leningrad er russernes frammarsj gjennom Volkov-dalen. Russerne nærmer seg Notgorod. Moskva. Tyskerne har enda ikke latt seg fordrive fra Moshaisk som er det punkt på frontlinjen som ligger nærmest Moskva. Men knipetangs-armene nord og sør for Moshaisk blir med harde slag drevet vest-øst. Den sydlige arm er fremdeles den som vinner mest terreng. Den har gjenerobret byene Ljudinovski - sydøst for Kaluga, og Medyn - 40 km. sydøst for Malojaroslavets. Ved erobringen av disse byene har de russiske styrker smadret, ikke bare den første tyske forsvarslinje, men også den andre. Allerede nå begynner de tyske framskutte stillinger ved Moshaisk å bli truet ved denne framtrengingen. Den nordlige arm nærmer seg under stadige kamper Rshov. Midt mellom begge armene ligger veien Moskva - Smolensk som er på tyske hender.

Sørfronten. Tyskerne har sendt forsterkninger til Ukraina. Russerne har nemlig - etter at de gikk over den øvre del av Donets - øvd et kraftig press mot fienden, og hatt videre framgang. På Krim har russerne satt i land flere tropper på sydkysten, og kamphandlingene får stadig større dimensjoner. Russisk kavalleri, som trenger fram fra Kertsj, har drevet tyskerne vestover. De tyske påstandene om at russerne ikke klarer å gjennomføre sine landsetninger, er bare utv. det merker nok best de tyske troppene som blir angrepet fra tre forskjellige kanter.

Russerne har nå gjenerobret 85000 kvadratkilometer av det land de hadde tapt. Hvis der Fuhrers intuisjoner holder hva de lover, vil nok dette arealet øke betraktelig i løpet av vinteren. Sterke tegn på skuffelse begynner å vise seg i de land som har sluttet forbund med voldsmakta, Finland, Ungarn og Romania. De hadde tenkt å være med på en seierrik frammarsj, men det stod ikke på programmet at de skulle spille en rolle i verdens største tilbaketog. Både om Romania og Finland kan en si at de har lidd tap som ikke står i noe som helst forhold til landets folkemengde og økonomiske resurser.

Libya. Solum er falt, meldtes tirsdag. Byen var sterkt befestet. Britene tok de overlevende til fange, 350 mann, hvorav halvparten tyskere. Halfaia holder stand, men er under uavlatelig ild. Forfølgelsen av de flyktende aksetropper fortsetter. Framskutte britiske avdelinger har nådd fram til veien mellom El Ageila og Marade 100 km. fra El Ageila. Det synes som Rommel har fått ordre om å holde stand, for britene er kommet i kontakt med Rommels baktropper.

Kbg. p. k. jnr. ³⁶ 1942

2. 2694

Mappe 52
Ekspl. 8/1
Arg. 1942
O.V. 153/42
Jfr.

FRONTEN.

S. P. ann. 122 19

Torsdag, den 8. januar 1942.

Krigsnytt.

Østfronten. Russiske ubåter har senket 3 fiendtlige transportskip i Ishavet.

På Leningradfronten går russerne fram, både mot nord og mot sør-vest. De har satt i gang en offensiv på avsnittet mellom Ladoga og Onega. Engstelsen i Finland stiger stadig, og avisene gir uttrykk for at Finnlands mål er nådd, og at en må kunne vente at russerne ikke går til en alminnelig offensiv mot Finland. Arbeiderorganisasjonene har bedt regjeringen være oppmerksom på de harde vilkår de lever under. De angrepe som russerne er gått i gang med etter å ha overskredet elven Swir, tyder ikke på at de har til hensikt å la finnene i fred.

Moskva-fronten er stadig gjenstand for de hardeste kampene. Særlig voldsom er striden ved Moshaisk, vest for hovedstaden. Her faller gjennomsnittlig 2000 tyskere om dagen. Etter de 5 første dagene i året lå 10,000 mann igjen på slagmarken. Den russiske knipetang ved Moskva har sin nordlige arm ved Kalinin, og den sydlige armen ved Moshaisk. For å unngå en katastrofe ved Moshaisk sender tyskerne fram forsterkninger i all hast. Disse kommer til dels helt fra Polen. Moshaisk skal for enhver pris holdes fordi byen utgjør et ledd i den "forkortede" frontlinje som Hitler har gitt ordre til skal holdes i hele vinter.

Midtfronten er heller ikke noe fredens paulun for tyskerne. Russerne har tatt igjen 750 kvadratkilometer på dette avsnittet. Den nye forsvarslinje går gjennom Orel, og lenger sør gjennom Kursk, og nå tvinges tyskerne jevnt og sikkert tilbake mot disse byene.

En ny "bombe" er igjen sprunget på Sørfronten. Timosjenko har ikke sjenert seg for å spille tyskerne et nytt puss idet han har landsatt tropper ved Eupatoria på vestsiden av Krim, et godt stykke nord for Sebastopol. Mannskapene understøttes av russiske flåtestyrker, og er alt kommet i kontakt med fienden. Landsetting av nye tropper fortsetter fremdeles, og tyskerne synes ute av stand til å hindre det. De trues altså nå fra to kanter. Russerne har erobret en flyplass ved Feodosia, og herfra understøtter styrtbomberoperasjonene. I den nordlige del av Donets-området går russerne på.

Molotov overrakte det diplomatiske korps i Moskva en note igår, hvor han sier at russerne aldri kommer til å stikke sverdet i sliren for de har fått hevn over tyskerne. De har meget å hevne. Naziherdernes opptreden i de erobrede byene har vært grusom. I Lemberg har de myrdet 5000 sivile, i Odessa 3000, i Mariopol 3000, i Kertsj 7000, i Dnepropetrovsk 10500 osv. Russerne vil aldri glemme disse misgjerninger, sa Molotov.

Verdenspressen er sterkt opptatt med spørsmålet om tyskerne virkelig trekker seg tilbake i overensstemmelse med den ofte omtalte plan. Man synes ikke å ha noen større tro på denne påstanden. New York Times sier det er tydelig at det ikke er en planlagt retrett. Dertil er det en meget for kostbar affære. Den linje de påsted de ville holde, er allerede brutt på enkelte punkter. Svensk presse spør seg hvordan det kan ha seg at et dusin tyske divisjoner er blitt opprevet og delvis ødelagt de siste ukene. ER det en del av de planlagte tilbaketrekninger?

Det meldes offisielt i Washington at det er oppstått spenning mellom Hitler og hans generaler som er oppmerksomme på

Stillehavet. Situasjonen på Malaya blir stadig alvorligere. Japanerne har inntatt Kuala Lumpur, hovedstaden i Mlaya. Før britene forlot byen ødela de alt som kunne bli av verdi for fienden, så hele byen gjenlød av eksplosjoner under tilbaketoget. Japanerne går til angrep med 4 divisjoner. Dessuten har de 2 divisjoner som reserve. Det vil si omtrent 100,000 mann. Etter hvert som japanerne rykker fram, får de flybaser som ligger stadig nærmere Singapore. Slaget om Singapore nærmer seg. De siste stillinger engelskmennene har inntatt, ligger 190 km. nord for byen. Både japanernes og britenes bombefly er i uavbrutt aktivitet. Engelskmennene er beredt til å yte det ytterste i forsvaret av den viktige flåtebasis.

På Fillippinene har general Mac Arthurs styrker forskanset seg i fjellene nord for Manilla. Japanerne har 3 ganger prøvd å ta stillingene med storm, men er blitt slått tilbake med store tap. De får økké gjort bruk av sine tanks, for fjellskråningene er for bratte. Artilleriduellen er voldsom. Amerikanerne utslettet 11 fiendtlige batterier i løpet av 24 timer.

I Burma har japanerne trukket seg tilbake.

Nord for Celebes har japanerne gjort landgang. De har inntatt øya Tarakan utenfor Borneo. Denne øya har de rikeste oljekildene i Stillehavet. Før hollenderne overgav øya, hadde de sprengt alle oljekildene og ødelagt alle maskiner. Det er satt inn fulltreffere på en japansk krysser og to transportskip. I China mistet japanerne ved Changsha minst 45000 mann.

Amerikas styrke. U.S.A. har 17 slagskip, 12 hangarskip, 48 kryssere og 170 destroyere. Det har for øyeblikket 2 millioner mann under våpen. De ble innkalt i september i fjor. Antallet av flyvere er 85000.

Arrestasjonen av offiserene i Norge har vakt en veldig oppsikt verden over. Det samme gjelder selvsagt at de 20 hofffunksjonærene ble sendt i tysk konsentrasjonsleir. Begrunnelsen for arrestasjonene vekker ikke mindre oppsikt. Det lyder jo også som en makaber spøk at en fengsler de offiserene som er blitt igjen i landet fordi andre har forlatt landet. Den egentlige årsak er visst ingen i tvil om: tyskernes hysteriske frykt for engelsk invasjon. Endog tyrkisk radio behandlet saken. Den mente det skyldtes at det går så dårlig for tyskerne på østfronten. Tyskernes avmektighet viser seg best ved at de brenner hjemmene til dem som drog med til England og arresterer deres slektninger. La dem dytte misgjerning på misgjerning. Vår time er enda ikke kommet. At de ikke skal unngå sin skjebne viser den konferanse som ble holdt mandag i St. James Palace i London mellom representanter fra 9 okkuperte land. Observatører møtte for U.S.A., England, China og Russland. Vi merket oss at talerne, enten de talte på engelsk eller fransk, bare brukte ordet quislings istedenfor forrædere. Polens representant Sikorski, var ordfører. For Norge møtte Terje Vold og Trygve Lie. Klagene ble lagt fram, og alle var enige om at folkenes rettsbevissthet krever gjengjeldelse. Det vil bli nødvendig å treffe tiltak på internasjonal basis for å straffe de skyldige, ellers risikerer en at folkene tar seg til rette selv, og straffer de skyldige. Det ble vedtatt flere punkter som går ut på at alle land skal forplikte seg til å etterspore og dømme slike forbrytere, og påse at dommen settes i verk. Utleveringsplikt ble vedtatt som skal gjøre det umulig for quislinger, hvilken nasjon de enn tilhører, å ta sin tilflukt i fremmede land.

Vi tør henstille til folk å passe på at ikke våre lokale quislinger kommer noe til så de kan være ved god helse og i fin form når vår dag kommer. Dessverre er nok en god del slått ihel på østfronten, men de verste har vi vel igjen her hjemme. Eller har kanskje leseren ikke noe utestående med dem???

at krigen ikke lenger kan vinnes. Den koster forferdelige ofre. 25000 tyske offiserer er falt på Østfronten.

Libya. Fra kamphandlingene i Libya innløper ikke mange meldinger. De viktigste synes å være at britene driver et iherdig bombardement på de tyske og italienske forsyningslinjene. En del aksetropper har trukket seg tilbake til Halfaia-passet ved den egyptiske grense hvor de nå angripes av britene. De utgjør den siste rest av motstand i Øst-Cyrenaika. Det hersker adskillig uenighet mellom tyskerne og italienerne. Det vakte sensasjon da general Schmitz plutselig overga Bardia. Selv forklarte han det slik at han ikke kunne ha noe håp om å vinne med så mange italienerer under seg.

Ødeleggelsen av forbindelseslinjene mellom Italia og Tripolitania er sannsynligvis den viktigste delen av Libya-krigen. Utgangspunktene for denne forbindelsen, Napoli og Tripoli bombarderes av britiske fly uten opphold. Søndag foretok tungt Wellington bombefly et overraskende angrep på flyplassen Castel Vet-rano på Sicilia. Tyske fly har operert herfra, og større troppestyrker var samlet for å settes over til Tripolitania. Angrepet varte i 8 1/2 time. De britiske flyene kom fra Malta, som aksen har et særlig godt øye til for tiden. Angrepet kom tydeligvis helt uventet på fiende, som ikke fikk tid til å sette seg til motverge. 44 fly ble ødelagt på bakken, flere startbaner spolert og hangarene satt i brann. Dessuten ble troppeansamlinger beskytt med mitraljøser.

Stillehavet. På Malaya øker det japanske press stadig. De har fått i land store styrker, også mekaniserte, og engelskmennene har måttet trekke seg ytterligere tilbake og innta nye stillinger. Japanerne foretar flyangrep på Singapore. På Philippinene utfolder japanerne stor aktivitet. De prøver å opprette flåtebasis ved Davao. De blir dog utsatt for farlige angrep fra amerikanske fly. Iførgårs ble to japanske destroyere senket og det ble oppnådd tre fulltreffere med torpedoer på et slagskip.

Angrep på norskekysten. Det meldtes igår offisielt fra London at kombinerte sjø- og luftstridskrefter den 6. januar foretok et nytt angrep på norskekysten i Hellefjord mellom Bergen og Trondheim. Det var dessverre få tyske skip i farvannet, men det ble senket et middels stort. En fabrikk ble beskytt og skadd. I Florø ble en annen fabrikkangrepet med kanoner. Man frykte imidlertid være få skudd, for ikke å skade byen. Samtidig ble Sola flyplass bombet. Britene led hverken skade eller tap.

Roosevelt holdt iførgårs en stor tale om rustningsindustrien i den amerikanske kongress. Han la fram verdens største budsjett. Det er på 56 milliarder. U.S.A. er villig til å betale hva det enn måtte komme til å koste for å føre krigen "to its bitter end". De nødvendige tilleggsbudsjetter vil følge senere, sa presidenten. Amerika skal være demokratienes arsenal. Han la fram planen for rustningene i 1942 og 1943. I år skal U.S.A. lage 60,000 fly, 45,000 tanks, 20,000 luftvernkanoner og 8 millioner tonn skip. Neste år skal landet produsere 125,000 fly, 75,000 tanks, 35,000 kanoner og 10 millioner tonn skipstønnesje. Etter at Roosevelt hadde talt, bekreftet direktøren for den amerikanske industri at disse tall var nøkternt regnet. Sjefen for en stor flyfabrikk uttalte at det var bare å brette ermene opp og gå i gang. "Vi kan jo lage 60,000 fly til å begynne med", sa han.

De amerikanske avisene er selvsagt sterkt opptatt med presidentens tale og det veldige budsjettet. Dødsdommen over nazigangsterne er felt, sier de.

Frankrike. Ekspedisjonssjefen i det franske innenriksdepartement er funnet død på en jernbanelinje. Siden det skjedde for noen dager siden, har det stadig innløpt meldinger om fransk aktivitet mot forrædere. Den døde spilte en framtrædende Quisling-rolle. En annen kjent quisling, Fontenoy, er blitt funnet drivende i Seinen med V-tegnet i pannen. Marcel Deat, forræderen som ble såret sammen med Laval, talte forleden Dag i Radio om Frankrikes gode forhold til Tyskland. Mens han talte, ble hans kontor angrepet av folk som var væpnet med barberkniver. Forholdene er meget spente. Det franske folk trosser åpenlyst de tyske makthavere, som ikke har arnet å gjøre enn å ta gisler. Det er blitt dannet en hemmelig klubb, hvis medlemmer for det meste består av forhenværende offiserer, og som har som hovedoppgave å utrydde forrædere.

Danmark. En vidtgående politisk krise er under oppsøpling i Danmark. Tre medlemmer av regjeringen, Scavenius, Jacobsen og Larsen har forelagt regjeringen forslag til anti-jødiske lover. Resten av regjeringen - endog Stauning avviste forslaget, så det nådde ikke fram til Riksdagen. Scavenius la da forslaget fram for kongen, som sa at han ikke kunne gå med på en lov som ikke var vedtatt av Riksdagen. Scavenius forela så forslaget for Riksdagens lovkomite, som avviste det. Da Scavenius atter henvendte seg til kongen, svarte denne at hvis forslaget ble truffet igjennom ved hjelp av tyskerne, ville han abdisere. Som bekjent eksisterer det ikke noe jødespørsmål i Danmark, som bare har 6000 jøder. Det vil glede nordmennene også at den danske konge har fått høve til å tene anti-nazistisk flagg.

Nyheter over London Radio i dag.

Ett forsyningskip og to trålere ble senket under det britiske angrep på norskekysten den 6. januar.

Øya Haggland i Finskobukta ble inntatt av russerne iførgårs. Byen Meschtschowsk, 70 km. vest for Kaluga ble erobret av russene igår.

Under angrep på Shangsha i China har japanerne lidd svære tap. Halvdelen av styrken trekker seg tilbake, mens halvdelen er omringet av kineserne. Den japanske styrke her bestod av 120 tusen mann. Ribbentrop er kommet til Ungarn for å hjelpe litt på stemningen. Den skal være trykket p.g.a. Østfronten.

Paasikivi, som i sin tid ledet de finsk-russiske fredsforhandlinger er kommet til Stockholm. Formålet med reisen er ukjent.

U.S.A. har bevilget 845 millioner dollars til bygging av krigsskip. Halfaia-passet i Libya blir angrepet hvert kvarter av bølger av britiske bombefly.

Svenske aviser, som en til har vist adskillig diplomatisk diskresjon angående inntre norske forhold, har tatt opp til Rehandling forholdene i norske fengsler. Resultatet er beslagleggelser. Da Gefle Arbetarblad nylig fikk beslaglagt et nummer, skrev det etterpå at det er beklagelig at en demokratisk arbeider-regjering ser det som sin oppgave å undertrykke nøkterne opplysninger om den tyranniske framferd hos grannefolket.

Siste vits. Har De lagt merke til at tyskerne ikke lenger går i hanemarsj? De går nemlig den veien hana sparkes.

Arne Garberg har i sine dikt bedre enn noen annen stemplet jøssingene. Disse diktene hans er mer aktuelle nå enn noensinne før. Vi har for aktualitetens skyld foretatt et par ganske små forandringer, og De vil gjenkjenne

VIDKUN QUILING.

Fram kryler ein kapeklædd sølkross-mann
med reiv um sin bøygde skalle.
Kåpa er sulka, som hadde han
i djupaste dyet falle.

Å Helvit-Herre, åhøyr mi bøn!
Eg er ein nazi i pine,
og deg eg søkjer um hjelp og løn
for no er eg ein av dine.

Mange lika den lette løik
eit rolegt land å herja.
Eg gav meg Fanden og mannsleg sveik
det folk eg skulle verja.

Men sidan redde dei burt seg åreg
og lite signar verket.
Og folket stirer stygt på meg,
det ser forrådar-merket.

Å tak det av meg, eg ber deg blidt,
du Overherre sanne,
so atter eg kan lyfte fritt
mi høge herrepanne!

Fanden skriv i boka hans namn
og flirer av hjartegrunnen.
So tek han den merkte nazi i famn
og kysser han glad på munn.

"Meinsvorin munn hev ein svevelsmak
som alltid eg like kunne.
Og vel vere deg som bar mi sak!
Eg trivst der folket er bunde.

No stend du skriven med Judas inn,
det er den øvste æra.
Men svidemerket på skallen din,
med det kan eg inkje gjera.

Det må deg fylgje i liv, i grav,
i sogu og skuggheimar.
D'er slikt, det læt seg kje svide av
i alle Helvites eimar!

"Frenten" til leseren: Det gleder oss å se den forsiktighet som blir utvist av folk som leser vårt og andre illegale blad. Forsiktigheten må imidlertid ikke drives så vidt at en ikke lar bladet gå videre. Det er ikke forbundet med noen risiko å være i besiddelse av et eksemplar. Det som er farlig er distribueringen. Les derfor "Frenten", og la den gå videre, men bare til sikre folk! Hvis noen viser altfor sterke tegn på frykt, så hold dem utenfor. De kan komme til å skade oss alvorlig. Lever altså bladet videre de 2-3 første dagene etter stimplingsdagen, og la det så gå i øvnen.

Torsdag den 14. des. 1944.

Torsdag den 14. des. 1944.

Mappe 122A
Eksp. 14/12.44
A 51296/45
Lnr 6458

Advarsel. Vi får stadig rapport om at mennesker som viser fortrolighet i omgangen med ukjente personer. Det er f.eks. de som viser 'tyske romlinger' fortrolighet bare de forstår å gi uttrykk for hat mot nazismen og sympati med jøssingene. Vi må spørre: Hvilken garanti har en for at de er pålitelige? Absolut ingen! Vi advarer nå det kraftigste mot denslags godtroenhet! La rettesnoren være: Tro aldri en tysker så lenge han er i vårt land! Hjelp aldri en tysker som gir seg ut for flykting! Vi har sett eksempler på hvordan slik hjelpsomhet og fortrolighet har ført til fengsling etter anvisning av nettopp de tyskere som en har stolt på. Tro ikke at du kan domme om ektheten hos en tysker bedre enn andre som har gått på limpinnen! - Så er det dem som blindt stoler på de russiske flyktingene. Det er endog de som tar de inn i stuen og lar de lytte til radio! Se med misbillighet på alle flyktinger; hjelp russiske flyktinger med mat og klær, men bc aldri sammen med dem og vis dem ikke fortrolighet. Dette sier vi til all, men fremhever at det er ordre til guttene i dekning. - Videre er det de som straks tror på en 'Stumperud' når han sier at han står på jøssingenes side; særlig viser portvaktene på fabrikkene dem en utilatelig tillid. Spør deg selv hvorfor han er en 'Stumperud' og du vil finne at vedkommende i høyeste grad er upålitelig og nasjonalt mindreverdige person. Hvis dette 'kameratskap' ikke slutter, må vi ta forholdsregler mot det. - Endelig er det de som fraterniserer og viser fortrolighet overfor NS-medlemmer og notorisk stripete. En skal ikke ha noe med slike personer å gjøre uten å være absolutt nødt til det, hva enten en holder dem for 'ufarlige' og 'nyttige' eller overbeviste nazister. Det er ikke din sak å ta standpunkt til om en nazist eventuelt måtte være god nordmann, det er din plikt å behandle enhver nazist som sådan. De jøssinger som måtte ha tatt det offer på seg å opptre som nazist, skal behandles som nazist av enhver, og det skader hans arbeide for Norges sak at jøssinger uttaler at han er -, og behandler ham som jøssing. Det skal ikke uttales mellom jøssinger en gang, for 'betroelser' har tendens til å sive ut. - Tilslutt vil vi gjenta hva vi tidligere i høst har uttalt: Spør ikke om ting og meddel ikke ting av hemmelig art som du har kjenskap til. Vit minst mulig selv, la andre få vite minst mulig! Dette gjelder enten du er med i illegalt arbeid eller ikke. Du som ikke er med i illegalt arbeid, husk at du gjør en betydelig innsats ved å holde munn om hemmelige ting; du blir bemerket av hjemmefronten om du følger denne parole og innregistrerer deg som en som sannfunnet ha tillid til etter krigen.